

Wandelen

Het Permekepad

in en om Jabbeke

Vertrekpunt: dorpsplein voor het gemeentehuis
wandelpad van $\pm$ 15 km
langs verharde wegen en zandwegen

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte

Wandelen

Het Permekepad > Jabbeke

in **en** **om** Jabbeke

Vertrekpunt: dorpsplein voor het gemeentehuis
wandelroute van $\pm$ 15 km
langs verharde wegen en zandwegen

Het Permekepad

in en om Jabbeke

wandelpad

Deze wandelroute draagt de voetsporen uit het verleden van drie zeer bijzondere figuren: kunstschilder Constant Permeke, hovenier Pieter De Rudder en de familie du Bus de Gisignies. Constant Permeke wordt beschouwd als de vaandeldrager van het Vlaams expressionisme. Pieter De Rudder was een nederig en eenvoudig man, een mens met een vaste wil en een sterk geloof. Beiden drukten, elk op hun manier, hun stempel op het Jabbeekse leven. Voeg daarbij nog de adellijke familie du Bus de Gisignies die op het intussen verdwenen kasteel woonde en je krijgt een omgeving waarin je leerrijke historische én natuurwandelingen kunt maken.

Geschiedkundige omschrijving.

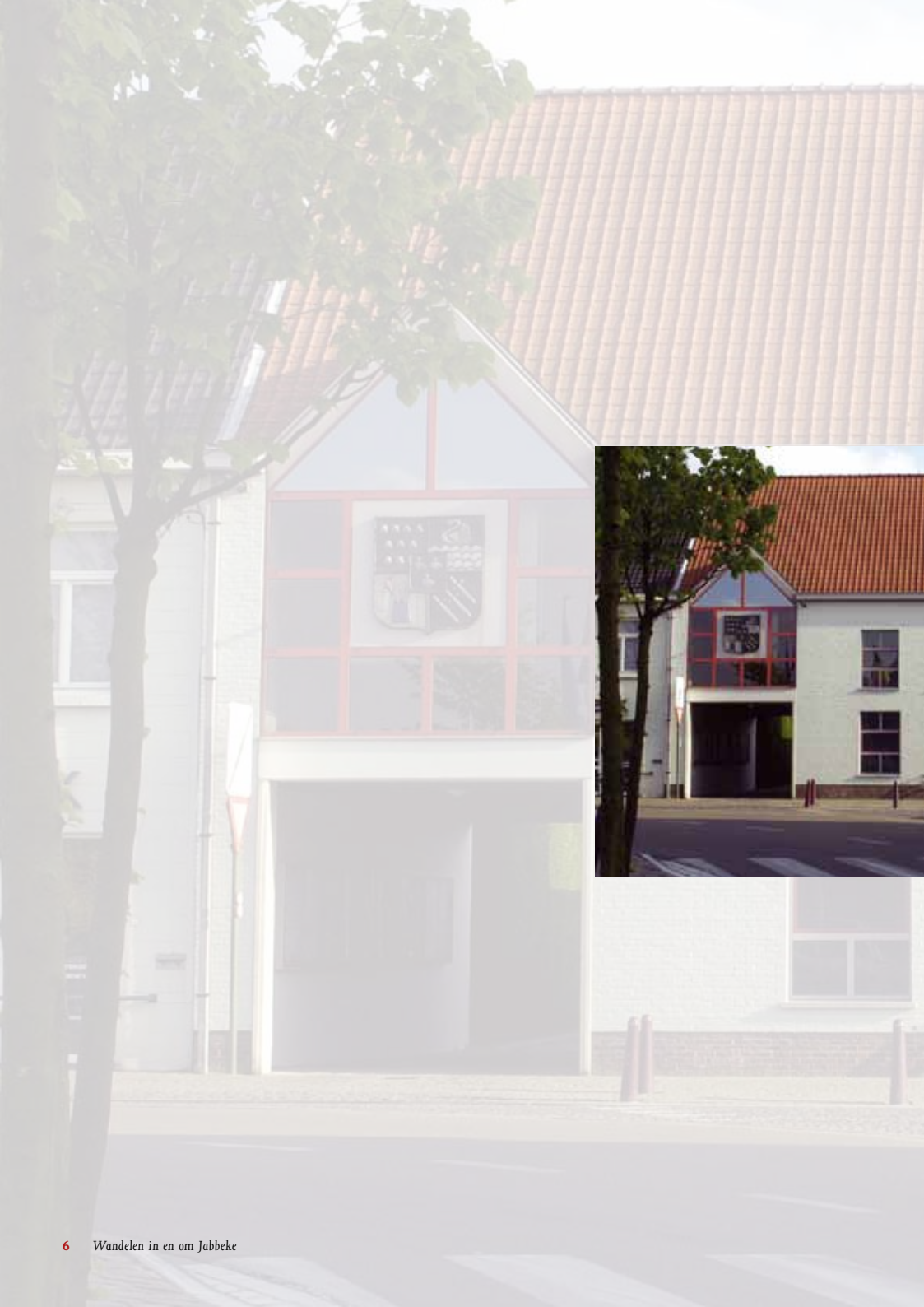
Jabbeke heeft een rijk historisch verleden dat verbonden is aan de verschillende adellijke families die hier hebben gewoond op een intussen **verdwenen kasteel**. Door koop of erfenis verbleven hier de families van Haveskerke, van Caloen, van Larebeke, du Bus de Gisignies en de Renesse. Door familiale omstandigheden is het eeuwenoude, prachtige kasteeldomein tenslotte verkocht en jammer genoeg verkaveld. Nadat het kasteel werd gesloopt verscheen hier de imposante villa Lettenburg.

Pieter De Rudder werd te Jabbeke geboren in 1823 en kwam, nadat hij een gezin had gesticht, in dienst als tuinman bij burggraaf du Bus de Gisignies.

Constant Permeke is één van de belangrijkste Vlaamse expressionistische schilders. Na zijn opleiding aan de academies te Brugge en Gent kwam hij te Sint-Martens-Latem terecht. Hierna verhuisde hij naar Oostende waar zijn vader verbonden was aan het Stedelijk Museum. Vanaf 1925-1926 verbleef hij regelmatig enkele maanden te Jabbeke waar hij zich vanaf 1930 definitief kwam vestigen. Hij bleef er tot aan zijn dood. Hij overleed op 4 januari 1952 in het hospitaal te Oostende na een langdurige ziekte. Zijn vrouw Marietje Delaere was hem toen al enkele jaren voorgegaan. Ze liggen samen begraven op het Jabbeekse kerkhof rond de kerk.

In 1960 kocht de provincie West-Vlaanderen het domein van Permeke aan en richtte het in tot museum.

- > Lus 1 vertrekpunt op het dorpsplein, lengte 10 km.
  - 🕒 2 uur, langer voor recreanten
- > Lus 2 vertrekpunt pleintje op de hoek van de Gistelsteenweg en Ettelgemstraat , lengte ca. 5 km.
  - 🕒 1 uur

Start

Lus 1: het dorpsplein

We bevinden ons op het gemeenteplein met voor ons het gemeentehuis en apotheek.

Het gemeentehuis is een modern gebouw van het eind van de 20ste-eeuw waarvan de inrijpoort bekroond wordt door het wapenschild van Groot-Jabbeke. Dit is een werk van de plaatselijke keramist Gilbert Monteyne.

We keren links en trekken voorbij café Concordia de Varsenareweg in.

>> Aan de linkerkant van de weg bevindt zich de gemeenschapsschool van Jabbeke. Op deze plaats had Pieter De Rudder ooit zijn woning. Van hieruit sukkelde hij op zijn krukken naar het intussen gesloten station van Jabbeke om zijn genezing te Oostakker af te smeken.

We slaan de eerste straat rechtsaf in (t.h.v. restaurant Kom-iel-foo) en volgen verder de Kroondreef. De Hugo Verrieststraat (1e str.) laten we rechts liggen, maar we nemen de Dwarstraat (2e str.) rechts zodat we op de Constant Permekelaan uitkomen. We slaan linksaf en volgen deze laan tot aan het rondpunt op de Gistelsteenweg. Langs het zebra-pad steken we voorzichtig deze drukke weg over. Voor ons ligt nu het Permekemuseum.

>> Op de rotonde kijkt (het borstbeeld van) Constant Permeke naar zijn **'Vier Winden'**. Constant Permeke werd te Burcht geboren op 31 juli 1886. Hij studeerde aan de academies te Brugge en Gent. Hij trouwde jong met Marietje Delaere. In 1909 trok hij naar Sint-Martens-Latem en werd er de centrale figuur van de tweede golf van Latemse schilders en vaandeldrager van het Vlaams expressionisme. Als soldaat raakte hij tijdens de Eerste Wereldoorlog gewond bij het Beleg van Antwerpen. Hij werd naar Engeland afgevoerd voor genezing. Permeke werkte met donkere zandachtige kleuren afgewisseld met gloeiende goudtinten in een krachtige borsteltechniek. Als expressionist schilderde hij vooral de arbeidende klasse, zeelui en boeren, half verzonken in het achterliggende landschap. Zijn enige opdracht die hij ooit aanvaardde, van een Antwerpse diamantair, om honderd grote marines te schilderen, schonk hem de financiële mogelijkheid zijn **'Vier Winden'** te Jabbeke te bouwen. Hij verbleef al een aantal jaren regelmatig te Jabbeke in een huurwoning. In 1929 kocht hij hier voldoende grond en in 1930 nam hij definitief zijn intrek in zijn nieuwe huis en atelier. In 1935 kon hij nog een paar percelen grond bijkopen en zo zijn beeldhouwatelier bouwen. 1935 is dan ook het jaar waarin hij zijn eerste stappen zet in de beeldhouwkunst, stappen die zullen resulteren in zijn monumentale beelden van bonkige mannen en fluwelen vrouwen.

Nadat de Provincie het gebouw en de grond van de **'Vier Winden'** in 1960 aankocht, werd de verblijfplaats van Permeke ook zijn museum. Je vindt er, naast informatie over de kunstenaar, een 120-tal werken van zijn hand. Onder deze werken nagenoeg het ganse beeldhouwersoeuvre. Ook werken van zijn vader Henri en van zijn vriend Frits Van den Berghe bevinden zich hier. Het museum is elke dag geopend uitgezonderd de maandag van 1 april tot 30 september van 10 tot 12.30 uur en 13.30 uur tot 18 uur en van 1 oktober tot 31 maart van 10 tot 12.30 uur en 13.30 uur tot 17.30 uur.

We keren links en wandelen noodgedwongen de Gistelsteenweg af en laten de Walbekestraat (1e str.) rechts liggen. Bij de tweede straat, de Isenbaertstraat, slaan we rechtsaf.

>> De Isenbaertstraat is hier de grens tussen het dorp Jabbeke (rechts) en het dorp Snellegem (links). De Brugse poorterfamilie Isenbaert had hier in de late middeleeuwen belangrijke bezittingen. Vandaar de straatnaam.

Na de laatste huizen aan de rechterkant komen we in het weidegebied van de Ydenpraethoeve en meteen volledig op Snellegems grondgebied. Een 'praet' is een laag gelegen weide.

De beek die we oversteken net voorbij de bocht is de **Lanebeek**. Deze beek watert de (vroegere) moerassige beemden rond het Oosthof van Snellegem af en voert het water naar de Jabbekebeek. Het huis aan de noordkant van de beek was tijdens het interbellum een herberg. Hier werd het verhaal van het spook met rammelende kettingen in de beek verteld!

Voor de veiligheid lopen we links van de weg en komen zo aan de Ydenpraethoeve.

>> Zo komen we aan de belangrijke **Ydenpraethoeve**. Yde en praet zijn verwijzingen naar vochtige minder vruchtbare gronden. Wellicht was deze hoeve één van de acht mansi¹ van het koninklijk domein Snellegem met als centrale hoeve Het Oosthof. Haar geschiedenis loopt in elk geval terug tot de (late) middeleeuwen.

De volgende straat laten we links liggen en we nemen de Oude Bruggeweg rechts.

>> Op de noordhoek van deze straat en de Isenbaertstraat ligt 'den **aendepoel**', een moerassig gebleven stuk land dat elk jaar in de winterperiode of bij zware regenval gedeeltelijk onder water komt te staan. Het hoort bij de Ydenpraethoeve.

---

1 mansi is het meervoud van 'mansus'. Een mansus is een hoeve die afhankelijk was van de centrale herenhoeve.

Aan de zuidzijde op de hoek staat de hoeve '**De Grote Glorie**', herberg na de Eerste Wereldoorlog en tegenhanger van '**De Kleine Glorie**', het witte gebouw dat even verder aan de linkerkant voor ons opdoemt. '**De Kleine Glorie**' heeft echter een veel belangrijker geschiedenis die teruggaat tot de 16de eeuw. Talloze malen laafden rondtrekkende soldaten in de 16de en 17de eeuw hier hun dorst. Het gebouwtje is nu nog enkel een werkplaats maar tot de jaren 1960 een echte woonst.

Op de hoek van de Walbekerstraat staat het '**Anseeuwskapelletje**'. Het werd gebouwd om een genezing af te smeken. Het wordt nog steeds door de familie Hanseeuw onderhouden.

Vorbij de Walbekerstraat komen we aan de 'visput', een zandwinningsgebied dat een recreatieve bestemming kreeg. Aan de rechterzijde vinden we dan '**Het Lappersfort**' (nr. 6). Dit is een oude hoeve die we al in de zestiende eeuw terugvinden. Ze is veel van haar glorie verloren. In de beginperiode van de molen woonde de molenaar hier een tijdje.

We stappen over de **Waalbeek** die verder noordwaarts de Jabbekebeek wordt genoemd. Deze beek voert het water af van het Vloethemveld en heeft in de winter een redelijk debiet. Omstreeks 1840 dacht de familie Depré dan ook dat er hier best een watermolen kon gebouwd worden. Ze trokken de molen op zonder vergunning. In de beekbedding onder het huis is nog een restant van het terradsysteem te bemerken. Door het oponthoud van het water liepen de zuidelijke meersen onder water en kwam er fel protest. In 1858 werd dan officieel de windmolen in gebruik genomen. Toen de familie Depré er de brui aan gaf, kochten een tiental boeren de molen over. Sedertdien heet die molen '**De Boerenmolen**'. Omstreeks 1963 bleven de wieken roerloos en na de dood van de laatste molenaar verviel de molen snel. Hij werd wel geklasseerd maar staat wiekenloos aan de rand van de Kouter.

Vorbij de beek wandelen we opnieuw op de grens van Jabbeke (rechts) en Snellegem (links).

*We stappen verder door en komen zo op de Zomerweg.
Daar slaan we rechtsaf.*

>> Onmiddellijk op de rechterzijde staat het **gedenkmonument** aan de Amerikaanse B-17F bommenwerper die in het veld aan de westzijde op 1 december 1943 hier neerstortte. Na een lange achtervolging en beschieting door twee Duitse Focke-jagers, kwam de bommenwerper hier neer. Enkele bemanningsleden sprongen uit hun getroffen toestel, een vijftal liet het leven. De piloot, Bruce Sundlun, sprong van op zeer lage hoogte en verstopte zich op de nabijgelegen hoeve. Hij wist, met behulp van de plaatselijke bevolking, aan de Duitsers te ontkomen. Later werd hij gouverneur van Rhode-Island in de Verenigde Staten.

Na een veertigtal meter volgen we de aardeweg links.

>> We wandelen langs de laurierkwekerij Laurica, een nationale en internationale beroemdheid. Links ligt het veld waarop de B-17F op 1 december 1943 neerstortte.

*Zo belanden we aan het Schepenwegelke,
ooit én in de volksmond ook wel
Waterstraat genoemd. We slaan rechtsaf.*

>> **Het Schepenwegelke** is historisch te verklaren: langs deze weg kwam het bestuur van Zerkegem naar Snellegem en omgekeerd. De hoeve aan de linkerzijde wordt trouwens ook wel eens Schepenhof genoemd. De hoeve dateert van halfweg de 18de eeuw. Toen probeerde men volop de heidegronden van het Cattevelt in cultuur te brengen.

Het Permekepad

AANDUIDING

1. **Gemeentehuis Jabbeke**
2. **Permekemuseum**
3. **Ydenpraethoeve**
4. **Grote Glorie**
5. **Kleine Glorie**
6. **Anseeuwkapelletje**
7. **Lappersfort**
8. **Boerenmolen**
9. **Gedenkmonument**
10. **Oude Stokerij**
11. **Maskobossen**
12. **Boom der Vergankelijkheid**
13. **Kapel aan boom**
14. **Tempeliershoeve**
15. **Kapel Boerinnenbond**
16. **Kapel Pieter De Rudder**
17. **Van Kerrebroeckmolen**
18. **St.-Blasiuskerk**
- ★ **Startpunt**

Via het wegelke komen we op de Aartrijksesteenweg. We blijven hier even staan.

>> Schuin rechts voor ons ligt **de Oude Stokerij**, ook wel Schyvelde genoemd. Veel belangrijke boerderijen hadden in het verleden een naam. Deze namen gingen echter grotendeels verloren in de plooiën van de tijd. Hier zou het kasteel Zuytveld gestaan hebben. Het was eens een schapendrift en later een gewone hoeve. Op de Oude Stokerijhoeve zal men zeker nog alcohol gestookt hebben.

Voorzichtig steken we de Aartrijksesteenweg over en slaan linksaf. Vlak voor het kerkhof nemen we de dreef rechts van ons. We stappen het bos in.

>> Dit prachtige natuurgebied van **de Maskobossen** is sedert 2000 eigendom van Natuurpunt Jabbeke. Deze bossen vormen een uitloper van het grote Vloethemveldgebied. De boometage bestaat vooral uit oude zomereiken, berken en beuken. Eronder tref je in de struiklaag tamme kastanje, Amerikaanse eik, lijsterbes en vuilboom aan. In de kruidentlaag overheerst vooral de braam, maar ook de stekelvaren en het zeldzamer dubbelloof komen er veel voor. Kamperfoelie, valse salie en pijpenstrootje vind je in de droge bosranden. Vlier, boswilg, els en moerasspirea komen eerder aan de natte boskanten voor. Naast de algemene vogelsoorten kun je er ook zeldzamere zangvogels en roofvogels waarnemen.

Het bos is één van de weinige bossen in Jabbeke die open gesteld zijn voor het publiek. Er worden twee afzonderlijke paden uitgestippeld zodat wandelaars en mountainbikers elkaar niet hinderen. Je vindt er een vlinderveldje en een kikkerpoel.

We volgen het pad tot we na een tweetal bochten aan de Zilverstraat komen. Hier slaan we linksaf. We stappen door tot we een aardeweg rechts kunnen inslaan, zodat we uitkomen op de Snellegemstraat. We houden richting Zerkegem (rechtsaf) aan.

Bij het binnenkomen van het dorp nemen we onmiddellijk de straat rechts, de Willemijnenweg en wandelen door een jonge wijk, over de brug tot in de pastorietuin.

>> Over het bruggetje komen we in de omwalde pastorietuin van weleer. Tot in de 19de eeuw stond de pastorie hier in het midden van dit rustige plekje. Dit vreedzame oord van bezinning werd intussen deels ingenomen door ‘**De Boom der Vergankelijkheid**’. Het kunstwerk van Linda Molleman verwijst duidelijk naar het verleden: respect voor de stilte die er niet meer is.

Langs een ander bruggetje komen we opnieuw in de burgerlijke wereld. Op het einde van de Willemijnenweg stappen we rechts de Jabbekestraat in.

>> We genieten een tijdje van een prachtig landschap.

We laten de Zilverstraat rechts liggen en volgen de Zerkegemstraat tot we op een T-dwarsweg uitkomen. Links loopt de Zerkegemstraat verder en wij volgen linksaf.

>> Merkwaardig is de boom die midden deze samenloop staat en versierd is met een **kapelletje**. Bij de modernisering van de wegen bleef deze eik overeind! De Zerkegemstraat is een samenstelling van andere straten: een gedeelte van de vroeger sterk afbuigende Gistelsteenweg, een gedeelte van de (gedempte) Koffiestraat en een verbindingstuk tussen de Kastanjosstraat en de Gistelsteenweg.

We volgen het andere deel van de Zerkegemstraat verder, voorbij de Kastanjosstraat en de Korte Zerkegemstraat om t.h.v. de Zevecotestraat linksaf te slaan. We komen op de Gistelsteenweg, steken over en komen zo in de Ettelgemstraat aan het pleintje op de hoek van de Ettelgemstraat en Gistelsteenweg (aan de rechterkant).

Wie de wandeling hier wil afsluiten volgt nu gewoon de Ettelgemstraat naar rechts, richting dorp en komt zo terug op het vertrekpunt aan het gemeentehuis.

Wie wil aanpikken bij het vervolg van deze wandeling kan dat vanaf hier aan het pleintje.

Lus 2: het pleintje in de hoek van de Gistelsteenweg en de Ettelgemstraat.

In de Ettelgemstraat slaan we linksaf, van het dorp weg, tot het volgende kruispunt met de Torhoutweg.

>> De Ettelgemstraat verbond waarschijnlijk reeds ten tijde van de Romeinen Oudenburg met de streek rond Brugge en droeg daarom later de naam 'Oudenburgweg': een vroegere heirweg dus.

We volgen de Torhoutweg rechtsaf tot aan het kruispunt met de Weststraat, waar we opnieuw rechtsaf slaan.

>> We blijven echter even verpozen op de hoek van deze kruising. Wanneer we de Torhoutweg verder noordwaarts zouden volgen, kwamen we aan de grote **Tempeliershoeve**, die we nu in de verte zien. Jabbeke heeft in het Tempeliersverleden een niet onaardige rol gespeeld. Het lag tussen de commanderij van Slijpe en Brugge. De Tempeliersorde heeft hier een uitgestrekte hoeve in haar bezit wanneer de Franse koning Filips IV de ordebroeders in 1307 laat aanhouden. Paus Clemens V verbood de orde trouwens in 1312. Veel van hun eigendommen gaan over op de Orde van Malta, die hier nog altijd gronden in eigendom heeft!

We volgen verder de Weststraat, laten de Windmolenstraat en de Zangvogelstraat rechts en de Koestraat links van ons liggen, om uiteindelijk bij het grote kruispunt met de Bitterstraat en de Caverstraat aan te komen. Hier nemen we de Caverstraat linksaf en wandelen het Flaminckapark binnen.

>> Op de hoek links staat het **kapelletje van de Boerinnenbond**. Het werd hier door aannemer Maurits Clybouw in 1936, ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Jabbeekse Boerinnenbond, gebouwd.

Na het kapelletje nemen we de eerste straat links.

>> We bevinden ons al in het vroegere grafelijke domein. Dit domein werd verkaveld en herbergt thans een brede waaier van moderne architecturale schoonheid.

Vast en zeker komt u ook onder de indruk van de charme van het park. Vooral de herfst biedt veel variatie. We treffen er een veertigtal boomsoorten aan waaronder een geklasseerde treurbeuk. Naast paddenstoelen en kruiden genieten we ook van verrassende uitzichten: de dreef met zijn rijen eiken, platanen, blauwe atlasceder, geknotte zilverlinden, tamme kastanjes, ... De wegbermen in dit park leveren veel interessante soorten op: brandnetel, zevenblad, witte klaver, akkerdistel, vogelwikke, perzikkruid, smalle weegbree en madeliefjes. Ook verwilderde parkplanten als vingerhoedskruid, boshyacint en gele dovenetel komen hier voor.

Helemaal aan de noordkant staat nog een statig oud herenhuis dat bij het verdwenen kasteel hoorde. Hier komen we bij de geschiedenis terecht.

Iwein van Straeten was in 1355 reeds burchtheer van Jabbeke. In 1571 is reeds spraak van een echt **kasteel**, bewoond door de familie van Haveskerke. Het kasteel werd waarschijnlijk gebouwd tussen 1445-1450. De familie van Haveskerke verkoopt haar eigendommen te Jabbeke midden de 17de eeuw aan de familie van Caloen. Door

erfenis kwam het eind 18de-begin 19de eeuw in het bezit van de familie van Larebeke. De familie verbouwde het bestaande kasteel tot een nieuw kasteel. De nalatenschap van Egidius van Larebeke werd aangekocht door de familie du Bus de Gisignies. Alberic du Bus de Gisignies kwam op het kasteel van zijn vader wonen. Zijn vader verbleef immers vele jaren in dienst van de Nederlanders als gouverneur van Nederlands Indië. Bij de dood van zijn vader kwam zijn moeder ook naar Jabbeke. Het kasteel was intussen echter zwaar vervallen en Alberic besloot in 1860 een nieuw kasteel te bouwen op de plaats van het oude. Op 26 juli 1874 overleed graaf Alberic en zijn zoon Christiaan kreeg de erfenis. Christiaan was een buitenbeentje en trouwde met een burgervrouw, Ursula Truyts. Kort na de geboorte van een eerste dochtertje werd graaf Christiaan ernstig ziek. Naar het voorbeeld van zijn intussen miraculeus genezen hovenier Pieter De Rudder stelde de graaf zijn vertrouwen in God. Om zijn genezing af te smeken beloofde hij een kapel te bouwen op de plaats van De Rudders ongeval. Uiteindelijk bleef de genezing uit en overleed de graaf in 1883. De kapel stond er intussen wel en graaf Christiaan werd in de crypte van de kapel begraven. De Duitsers hebben hem tijdens de Eerste Wereldoorlog laten ontgraven en bijzetten op het Jabbeeks kerkhof. Godelieve, dochter van Christiaan, trouwde met weduwnaar graaf Maximiliaan de Renesse. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het echtpaar, gedwongen door de Duitsers, in Brugge gaan wonen. Ze bleven daar ook na de oorlog. Na de dood van Maximiliaan erfde de oudste zoon, getrouwd met een prinses de Mérode, de bezittingen. Door de oorlogsomstandigheden en het lange tijd onbewoond zijn was het kasteel vervallen. De oudste zoon hoopte op een fikse oorlogsschade en liet het gebouw aan de zuidelijke ingang (nog bestaande) restaureren. Door familiale redenen bleef het daarbij. Het kasteel werd dan ook verkocht en het domein verkaveld. Het kasteel werd tenslotte vervangen door een villa.

We volgen de straat tot we aan een bruggetje komen. We steken het water over en stappen verder langs het voetpad zuidwaarts. Verderop komen we weer op de rijbaan.

>> We treffen de **kapel van Pieter De Rudder** aan de linkerkant. De kapel werd in 1883 gebouwd op verzoek van de zieke burggraaf Christiaan du Bus de Gisignies. Ze is nu in privé-eigendom maar wordt toch goed onderhouden. De crypte is wel niet vrij toegankelijk. In de kapel kun je rustig de tijd nemen om eens de geschiedenis van deze miraculeuze genezing door te nemen.

Bij het vellen van een boom op het domein van de graaf in 1867 kwamen twee houthakkers in moeilijkheden. Pieter De Rudder sprong bij maar geraakte zelf gekneld onder de te snel vallende boom. Kuit- en scheenbeen waren onder de knie afgeknakt. Ondanks de goede verzorging trad koudvuur op. Bijgehaalde specialisten stelden een amputatie voor. Pieter weigerde en sukkelde acht jaar verder. Dr. Van Hoestenberghé kon hem onder geen beding overhalen de amputatie te laten uitvoeren. Tenslotte ontstond een kloof van drie centimeter tussen de gebroken botten. Wanneer de diepgelovige man hoorde vertellen over het nieuwe bedevaartsoord te Oostakker, legde hij al zijn hoop op God. Op 7 april 1875, om 4 uur 's morgens, sukkelde Pieter De Rudder naar het station, ondersteund door zijn vrouw. Vrienden hielpen hem op de trein. Met een huurkoets trokken ze vanuit Gent naar Oostakker. Wanneer Pieter, zoals alle bedevaarders, rond de grot wilde trekken, gebeurde het onwaarschijnlijke. Bewogen door een onverklaarbare kracht richtte hij zich op, wierp zijn krukken van zich af en deed nog driemaal de gebedsronde rond de grot. Hij was genezen. Wat een thuiskomst te Jabbeke. De wetenschap onderzocht grondig deze miraculeuze genezing maar vond geen natuurlijke verklaring. Pieter leefde nog 22 jaar en overleed te Jabbeke op 22 maart 1898. Ruim een jaar later werd zijn stoffelijk overschot opgegraven en de beenderen aan een nauwgezet onderzoek onderworpen. Men vond echter alleen een litteken. De Kerk erkende deze genezing als een mirakel. Dat Oostakker uitgroeide tot een populair bedevaartsoord in Vlaanderen is te danken aan de wonderbaarlijke genezing van Pieter De Rudder.

We wandelen verder tot we weer aan het grote kruispunt van de Caverstraat met de Weststraat en de Bitterstraat komen. We volgen de Bitterstraat en komen zo aan de Van Kerrebroeckmolen. We volgen de Korte Molenstraat naar rechts. Op de Dorpsstraat gekomen, slaan we linksaf, richting dorp.

Hier eindigt lus 2 en keert lus 1 terug door het dorp naar het vertrekpunt.

>> Zo komen we aan een zijde waar we de molen beter kunnen bekijken. Op een heuvel prijkt de oude windmolen in een wat verwaarloosde staat. Op dezelfde plaats werd hier in 1844 een molentje gebouwd. Op 21 januari 1878 verpachtte Jan Coucke de molen aan zijn knecht Alfons Van Kerrebroeck. Sedertdien leeft de naam '**Van Kerrebroeckmolen**'. Omstreeks 1895 werd die houten windmolen gesloopt en werd er een stenen molen gebouwd. Deze molen had oorspronkelijk een houten draaibare molenkop met vier wieken. Hij was het type van bovengrondse gaanderij. Men kon van op deze gaanderij – waarvan de balkgaten in de romp nog zichtbaar zijn – de molenkop met de wieken naar alle windrichtingen draaien. Zo kreeg men de wind in de zeilen. De maalderij is tot op heden intact gebleven. De laatste jaren van het bedrijf maalde de molen wel mechanisch. Er bestaan plannen om de molen gedeeltelijk in eer te herstellen en hem desnoods een eervolle bestemming te geven.

We volgen de Dorpsstraat tot aan de kerk.

>> Intussen kunnen we vaststellen dat de gevels van de huizen aan de zuidkant ouder zijn dan deze aan de noordkant: bij de verschillende straatverbredingen werd alleen aan de noordkant onteigend.

De **Sint-Blasiuskerk** was oorspronkelijk een romaanse bidplaats. Ze werd omstreeks 1128 opgetrokken in veldsteen en had een achthoekige vieringtoren. In de 14de eeuw werden reeds talrijke verbouwingen gedaan. De Geuzen vernielden een gedeelte in 1593 door brandstichting. In 1874 werd de oude kerk gesloopt en verscheen het neogotische

kerkgebouw zoals het er nu staat. Het kerkgebouw werd op het einde van de 20ste eeuw gerestaureerd. De kerkschatten bestaan uit talrijke schilderijen, onder andere geschonken door Egidius van Larebeke. De bebeeldhouwde delen werden na het Tweede Vatikaans Concilie verwerkt in het huidige conculibratiealtaar. De doopvont stamt uit de 14de eeuw.

We volgen nu de Dorpsstraat verder tot aan het pleintje waar we vertrokken.

>> Op het kerkhof tref je talrijke monumentale grafmonumenten aan. Hier vind je natuurlijk, naast het graf van Pieter De Rudder, ook het **graf van Constant Permeke en Marietje Delaere** (aan de noordkant). Op het graf staat een beeld van beeldhouwer Minne.

Laat ons nog even wijzen op de oude herberg 'De Klokke' aan de rechterzijde van de straat. Ze doorstond de eeuwen en bloeit nog steeds.

>> We hopen dat u van de wandeling hebt genoten en iets hebt opgestoken van onze prachtige landschappen, en van de eenvoudige maar historische bewoning.

in en om Jabbeke

Tot weerziens

> *Andere uitgaven 'in en om Jabbeke'*

'Permeke achterna': fietsen in en om Jabbeke.
 'Het ter Wallepad': wandelen in Zerkegem.
 'Het Baekelandtpad': wandelen in Snellegem.
 'Het Blauwe Torenpad': wandelen in Varsenare.
 'Het Nachtegaalpad': wandelen in Stalhille.

Bibliografie.

Marcel Desmedt, 'Kapelletjes te Jabbeke', OMD 2004.

Luc Packo, 'Kerkgeschiedenis van Jabbeke', 1999.

André Van Eenoo, 'Jabbeke, Historie en Legenden', 3 delen.

VZW Natuurpunt afdeling Jabbeke, i.s.m. het Gemeentebestuur en de MiNa-raad Jabbeke, 'Op stap door de Jabbeekse natuur'.

Cyriel Martens (†) in medewerking: 'Fietstochten, Toeren door het land van Permeke'.

Studiekring van Maerlant, 'Snellinghem' tijdschrift 19 jaargangen tot 2006.

Dank aan.

Gemeente Jabbeke, Middenstandsraad Jabbeke, Marcel Desmedt (geschiedkundig), Hugo Gevaert en Erik Blauwet (natuurkundig), Isabelle Louis, Peter Debusschere, Tine Rosseel en Lieve Huybrechts, De Rustige Bosstappers.

Belangrijke adressen voor informatie.

Toeristische Dienst Jabbeke, Dorpsstraat 3, Gemeentehuis Jabbeke, tel. 050/810134, e-mail: toerisme@jabbeke.be

Cultuurdienst Jabbeke, Dorpsstraat 3, Gemeentehuis Jabbeke, tel. 050/810204, e-mail: cultuur@jabbeke.be

Website Jabbeke: www.jabbeke.be

Andere uitgaven.

'Toeristische gids Jabbeke'.

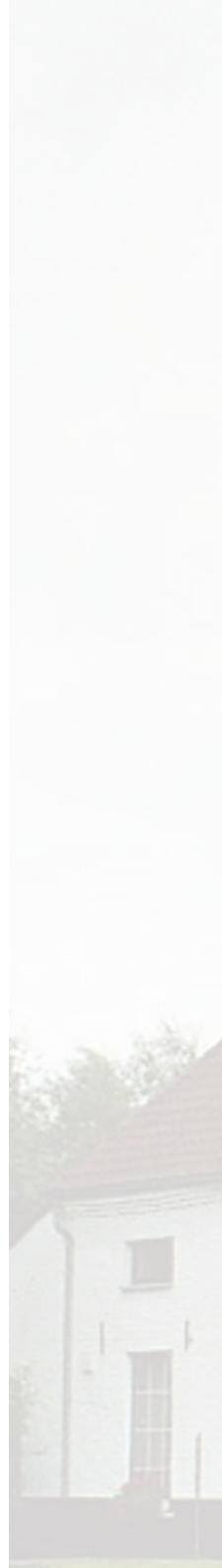

foto cover: achterkant Permekemuseum

Deze brochure kwam tot stand op initiatief van de
gemeente Jabbeke.

De route werd uitgestippeld door Marcel Desmedt

De foto's zijn van de hand van Fernand Deschacht
en Marcel Desmedt in een grafische vormgeving
door Jeroen Trybou, dienst cultuur

Druk: Ansa Print

Het Permekepad

Deze wandelroute ($\pm$ 15 km)
verkent de deelgemeente
Jabbeke.

De bewegwijzering gebeurt met
witte zeshoekige bordjes met rode
signalen. U herkent ook de drie
bollen van 'in en om Jabbeke'

Bij elke bezienswaardigheid of
interessant gegeven
wordt in deze bundel een woordje
uitleg gegeven.

